

چکیده

مقدمه: چوب مسواک، ساقه گیاه *Salvadora Persica* است که برای تمیز کردن دندان‌ها به‌خصوص در بین مسلمانان به کار می‌رفته است. ساقه گیاه سالوادوراپرسیکا در شکل‌های مختلف دارویی مورد استفاده قرار گرفته و نتایج مطلوبی در کاهش پلاک میکروبی و خونریزی از لثه‌ها در ارتباط با آن نشان داده شده است. در این مطالعه ما به بررسی اثرات کشندگی عصاره آبی گیاه مسواک بر سلول‌های ژورکت پرداختیم.

مواد و روش‌ها: ابتدا عصاره آبی گیاه مسواک تهیه شد و سلول‌های ژورکت در محیط کشت RPMI1640 (Roswell Park Memorial Institute medium) کشت داده شد. سلول‌ها در دو گروه با شرایط یکسان شامل گروه کنترل و گروه سلول‌های تیمار شده با غلظت‌های مختلف ۰/۰۰۸، ۰/۰۱۵، ۰/۰۱۶، ۰/۰۲۵، ۰/۰۳۳، ۰/۰۴، ۰/۰۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر عصاره آبی گیاه مسواک تقسیم شدند. آن‌گاه شدت تکثیر این سلول‌ها با روش Tiazolyne (MTT assay (blue Tetrazolyne bromide محاسبه گردید. داده‌ها پس از جمع‌آوری توسط نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: با افزایش غلظت مربوط به قسمت‌های سبز و قهوه‌ای گیاه مسواک، میزان مرگ سلول‌های ژورکت از نظر آماری افزایش معنی‌داری نشان داد ($P < 0/050$). هم‌چنین در غلظت‌های ۰/۰۳، ۰/۰۵ و ۰/۲۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر، میزان کشندگی عصاره آبی مربوط به قسمت‌های قهوه‌ای به طور معنی‌داری بیشتر از عصاره مربوط به قسمت‌های سبز گیاه مسواک می‌باشد ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این مطالعه، با افزایش غلظت عصاره آبی گیاه مسواک میزان کشندگی افزایش می‌یابد. هر دو عصاره دارای اثر کشندگی بر روی سلول‌های ژورکت می‌باشد، ولی به‌نظر می‌رسد میزان کشندگی عصاره آبی مربوط به قسمت‌های قهوه‌ای بیش‌تر است.

واژه‌های کلیدی: گیاه مسواک، سلول‌های ژورکت، تکثیر سلولی، گیاه سالوادوراپرسیکا